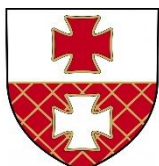

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Elbląg do 2030 roku

Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Opracowanie:

Urząd Miejski w Elblągu

Łączności 1

82-300 Elbląg

www.elblag.eu/aktualnosci/rewitalizacja

PROJEKTY MIEJSKIE

pomagamy miastom mądrze się rozwijać

Konsorcjum Projekty Miejskie

www.projektymiejskie.pl

Niniejsze opracowanie stanowi streszczenie projektu skierowanego do konsultacji społecznych

Przedmiot dokumentu skierowanego do konsultacji

Rewitalizacja stanowi wieloletni proces polegający na przeprowadzeniu wzajemnie powiązanych działań służących rozwiązaniu problemów występujących w określonym obszarze gminy. Podstawę przygotowania, koordynacji oraz tworzenia warunków do prowadzenia procesu rewitalizacji stanowi ustawa z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji.

Rewitalizacja jest procesem kompleksowym, który prowadzony jest poprzez działania o charakterze społecznym oraz infrastrukturalnym odpowiadające na złożone potrzeby obszaru rewitalizacji. Proces ten prowadzony jest na podstawie gminnego programu rewitalizacji, który stanowi czytelną instrukcję określającą harmonogram działań podejmowanych przez podmioty i osoby zaangażowane w jego realizację.

Proces rewitalizacji na terenie Elbląga dotyczy obszaru, który został wyznaczony przez Radę Miejską w oparciu o przesłanki społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne. Jest on zamieszkiwany przez blisko 29 tysięcy mieszkańców, co stanowi około 26,9% ogółu mieszkańców miasta oraz obejmuje jednocześnie powierzchnię 11,98 kilometra kwadratowego, co stanowi 15% powierzchni Elbląga.

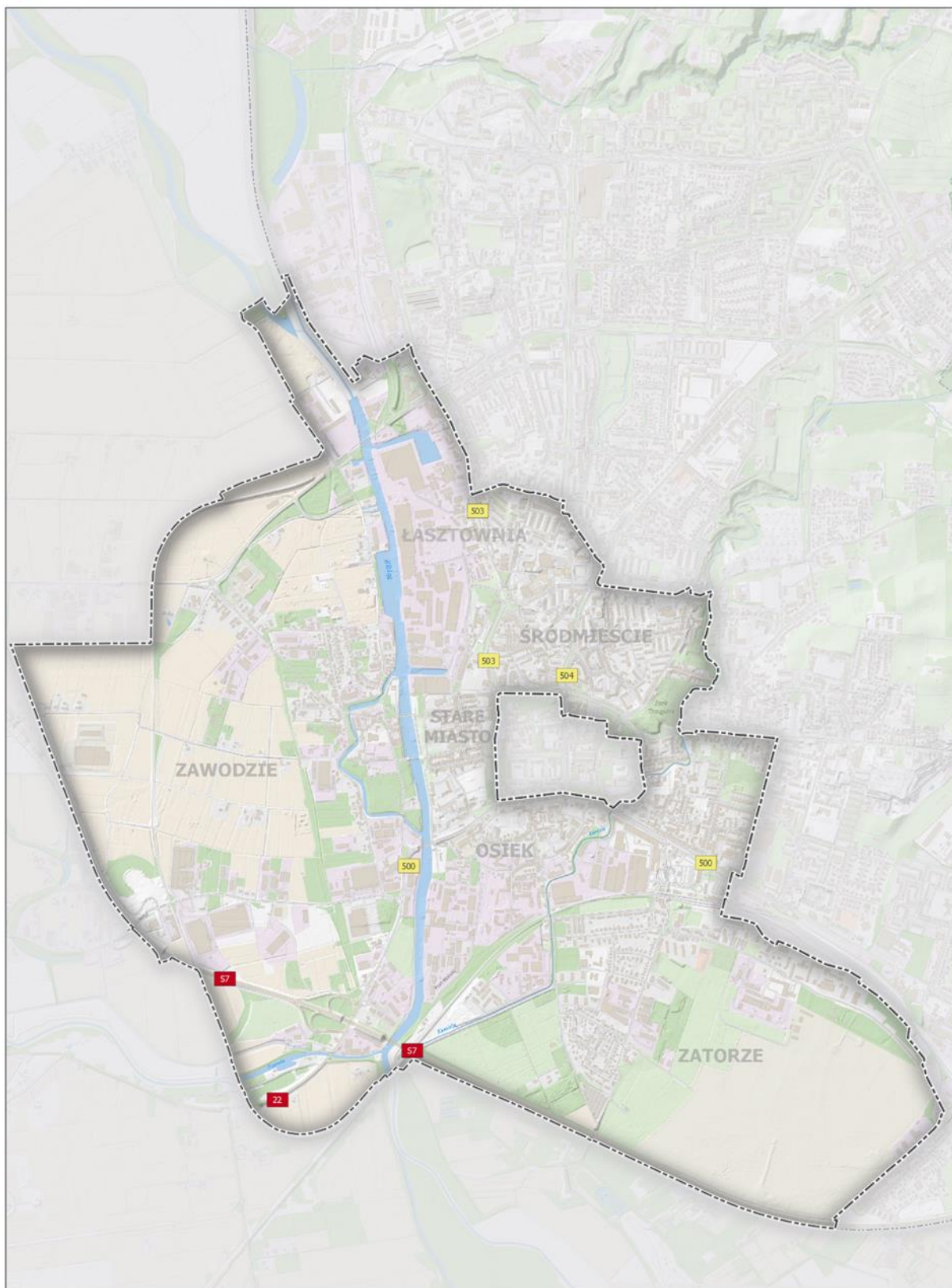
Obszar rewitalizacji wyznaczony na terenie Elbląga obejmuje różniące się od siebie z uwagi na strukturę przestrzenną fragmenty miasta, które posiadają swoje nazwy o charakterze zwyczajowym:

- Stare Miasto wraz z Wyspą Spichrzów,
- Śródmieście
- Osiek,
- Łasztownia,
- Zatorze,
- Zawodzie.

We wyznaczonym obszarze podejmowane będą działania składające się na proces rewitalizacji prowadzony na podstawie „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Elbląg do 2030 roku”.

ZRÓŻNICOWANIE WEWNĘTRZNE STRUKTURY OBSZARU REWITALIZACJI

Rycina 1. Struktura wewnętrzna i przebieg granic obszaru rewitalizacji

Źródło: Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Elbląg do 2030 roku

Najważniejsze wnioski z diagnozy

Do najważniejszych problemów obszaru rewitalizacji należą:

- zagrożenie wykluczeniem społecznym związane z bezradnością w sprawach opiekuńczych i wychowawczych,
- zagrożenie wykluczeniem społecznym związane z niekorzystnymi procesami demograficznymi oraz niepełnosprawnością,
- niska aktywność obywatelska oraz poziom uczestnictwa w życiu społecznym,
- nierównomierne rozmieszczenie zasobów infrastruktury społecznej i kulturalnej,
- nierównomierne rozmieszczenie zasobów przyrodniczych,
- koncentracja zasobu komunalnego i jego zły stan techniczny,
- występowanie barier przestrzennych dzielących przestrzeń obszaru na odrębne fragmenty,
- nieodpowiedni stan techniczny obiektów użyteczności publicznej.

Do najważniejszy potencjałów rozwojowych należą:

- rosnący potencjał osiedleńczy oraz wzrost atrakcyjności jako miejsca zamieszkania,
- charakterystyczne dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze wykorzystywane do kreowania wizerunku miasta i obszaru rewitalizacji,
- sprawne instytucje kultury posiadające zdolność współpracy międzyinstytucjonalnej,
- duża aktywność sektora pozarządowego oraz jego zdolność do prowadzenia aktywnych działań,
- dobre warunki do tworzenia sieci terenów zielonych pełniących funkcje ekosystemowe,
- spójna polityka planistyczna miasta.

Przyjęte cele i kierunki działań

Projekt konsultowanego dokumentu określa cele procesu rewitalizacji i realizujące je kierunki działań, do których przyczyniać będzie się realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych określonych w programie.

Cel główny procesu rewitalizacji:

Zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji jako miejsca aktywności społecznych i gospodarczych oraz miejsca zamieszkania

Cele szczegółowe:

1. Rozwój aktywności obywatelskiej oraz zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji
2. Zmniejszenie odsetka osób i rodzin zależnych od systemu pomocy społecznej zamieszkujących w obszarze rewitalizacji
3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji w oparciu o charakterystyczne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego
4. Zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez poprawę spójności przestrzeni miejskiej oraz ładu przestrzennego

Kierunki działań realizujące cele szczegółowe:

Cel 1. Rozwój aktywności obywatelskiej oraz zwiększenie poziomu uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji

Kierunki działań:

- 1.1. Zapewnienie dostępu do atrakcyjnej infrastruktury społecznej i kulturalnej o charakterze lokalnym służącej rozwojowi oferty kierowanej do mieszkańców
- 1.2. Wzmacnianie lokalnej tożsamości mieszkańców poprzez rozwój oferty działań społecznych i kulturalnych opartej na dziedzictwie kulturowym i przyrodniczym
- 1.3. Wsparcie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego poprzez działania wspierające organizacje pozarządowe oraz inicjatywy grup nieformalnych

Cel 2. Zmniejszenie odsetka osób i rodzin zależnych od systemu pomocy społecznej zamieszkujących w obszarze rewitalizacji

Kierunki działań:

- 2.1. Rozwój oferty działań społecznych mających na celu zwiększenie samodzielności i wydłużanie funkcjonowania w środowisku lokalnym
- 2.2. Rozwój oferty usług społecznych świadczonych na rzecz lokalnej społeczności
- 2.3. Podnoszenie kompetencji społecznych i zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cel 3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji w oparciu o charakterystyczne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego

Kierunki działań:

- 3.1. Podnoszenie kompetencji społecznych i zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- 3.2. Poprawa standardu i atrakcyjności zamieszkiwania w obszarze rewitalizacji
- 3.3. Zwiększanie zdolności adaptacji do zmian klimatu oraz poprawa stanu środowiska przyrodniczego w obszarze rewitalizacji

Cel 4. Zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez poprawę spójności przestrzeni miejskiej oraz ładu przestrzennego

Kierunki działań:

- 4.1. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości oraz podniesienie poziomu usług oferowanych mieszkańcom i turystom
- 4.2. Poprawa wizerunku obszaru rewitalizacji poprzez poprawę stanu miejskiej infrastruktury
- 4.3. Kształtowanie optymalnego rozwoju przestrzennego miasta poprzez efektywną gospodarkę miejskimi zasobami

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

W konsultowanym dokumencie znajduje się lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących przyjęte cele i kierunki działań. Przedsięwzięcia zostały podzielone na dwie podstawowe grupy. Pierwszą z nich stanowią podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które traktowane są jako zadania priorytetowe z punktu widzenia przyjętych celów procesu rewitalizacji. W programie określono między innymi ich planowane koszty oraz harmonogram realizacji.

Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne:

1. Rozwój przestrzeni służącej zwiększeniu aktywności i kształtowaniu świadomości młodzieży
2. Wsparcie rozwoju Klubu Seniora funkcjonującego w ramach Elbląskiego Centrum Usług Społecznych
3. Utworzenie Strefy Seniora
4. Senior w formie
5. Rozwój sieci mobilnych punktów przyjęć skierowanych do mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym
6. Rozwój usług społecznych w postaci usług remontowych dla mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym
7. Utworzenie Społecznego Centrum Interwencji
8. Utworzenie atrakcyjnej przestrzeni publicznej na terenie Wyspy Spichrzów
9. Zagospodarowanie zachodniego brzegu rzeki Elbląg obejmujące utworzenie atrakcyjnej przestrzeni nadwodnej na terenie Wyspy Spichrzów
10. Rewaloryzacja fosy staromiejskiej obejmująca utworzenie miejsca rekreacji i wypoczynku z wykorzystaniem przyrodniczego charakteru
11. Zagospodarowanie i przywrócenie historycznej funkcji zdegradowanemu fragmentowi historycznego kąpieliska miejskiego
12. Utworzenie ogólnodostępnego miejsca rekreacji poprzez przebudowę boiska sportowego na terenie Zatorza

13. Przebudowa i poprawa atrakcyjności miasteczka handlowego poprzez uporządkowanie przestrzeni publicznej i wprowadzenie zieleni
14. Zwiększanie różnorodności biologicznej oraz poprawa warunków naturalnej retencji w obszarze rewitalizacji
15. Udostępnienie nowej otwartej przestrzeni na działania społeczne i kulturalne poprzez zabezpieczenie historycznych murów wokół Galerii EL
16. Modernizacja historycznego budynku użyteczności publicznej stanowiącego siedzibę Przedszkola nr 5
17. Modernizacja historycznego budynku użyteczności publicznej stanowiącego siedzibę Sportowej Szkoły Podstawowej nr 3
18. Modernizacja i przebudowa obiektu stadionu miejskiego na pełnowymiarowy stadion lekkoatletyczny
19. Modernizacja krytego lodowiska Helena

Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Projekt konsultowanego dokumentu określa również listę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wspierających realizację przyjętych celów procesu rewitalizacji. Mają one bardziej ogólny charakter oraz nie określają szczegółowych terminów realizacji i ram finansowych.

Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały zebrane w osiem grup przedsięwzięć:

1. Przedsięwzięcia wspierające rozwój społeczny poprzez działania kulturalne
2. Przedsięwzięcia wspierające procesy adaptacji do zmian klimatu w obszarze rewitalizacji
3. Przedsięwzięcia wspierające rozwój aktywności obywatelskiej mieszkańców obszaru rewitalizacji
4. Przedsięwzięcia wspierające rozwój lokalnej przedsiębiorczości w obszarze rewitalizacji

5. Przedsięwzięcia wspierające poprawę warunków zamieszkania w obszarze rewitalizacji
6. Przedsięwzięcia służące poprawie stanu oraz funkcjonalności systemu komunikacyjnego
7. Przedsięwzięcia służące poprawie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego mieszkańców obszaru rewitalizacji
8. Przedsięwzięcia służące wzrostowi wrażliwości społecznej poprzez rozwój usług społecznych i aktywizację społeczną

Zarządzanie procesem rewitalizacji

Realizacja programu rewitalizacji będzie następować w ramach istniejących struktur organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Elblągu.

Kluczową rolę w procesie rewitalizacji pełnić będzie Komitet Rewitalizacji. Zadaniem Komitetu będzie sprawowanie roli opiniodawczo-doradczej dla Prezydenta Miasta Elbląg w sprawach związanych z realizacją programu rewitalizacji.

W skład Komitetu Rewitalizacji wejdą przedstawiciele różnych grup interesariuszy. Jego skład oraz zasady działania określi odrębna uchwała Rady Miejskiej w Elblągu, której podjęcie poprzedzą konsultacje społeczne jej treści.